

Tractats internacionals. Lleis. Sentències del Tribunal Constitucional

Tractats internacionals

Proposta d'aprovació de la ratificació del Conveni de seguretat social entre el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 14 de maig del 2002 ha aprovat la següent:

Proposta d'aprovació de la ratificació del Conveni de seguretat social entre el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya

El Conveni hispanoandorrà de seguretat social actualment en vigor es va signar l'any 1978, i es va elaborar per poder fer front a diferents problemes derivats del creixement de l'activitat econòmica del Principat d'Andorra, a l'increment de la mobilitat laboral entre el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya, i a la previsió de donar resposta en termes de cobertura (tant de prestacions sanitàries, com de prestacions econòmiques) a les diferents figures possibles en termes de responsabilitat d'una seguretat social moderna.

La societat andorrana ha experimentat un fort creixement, tant demogràfic, com econòmic i social, fet que ha provocat la modernització de les institucions, i conseqüentment la necessitat de continuar legislant d'acord amb les necessitats i peculiaritats de la població del Principat d'Andorra.

L'any 1993, amb l'aprovació i promulgació de la Constitució, el Principat d'Andorra es constitueix en un Estat de dret, democràtic i social, i s'estableix així un conjunt de drets i deures que afecten tots els ciutadans, entre els quals figura el dret a la seguretat social.

Així, a partir de l'any 1998, i a petició d'ambdues parts, es van iniciar diferents reunions entre delegacions oficials del Principat d'Andorra i del Regne d'Espanya, amb la finalitat de procedir a

revisar i actualitzar el conveni Hispanoandorrà de seguretat social del 14-04-1978. En aquest sentit el nou conveni respon a un interès de les dues parts per concretar aquells aspectes que no estaven prou detallats en el conveni anterior i poder elaborar un nou conveni bilateral de seguretat social que millorés i ampliés les condicions de l'antic conveni.

El camp d'aplicació objectiu del conveni fa referència als aspectes legislatius que cada part preveu dins del seu ordenament jurídic i inclou les prestacions d'assistència sanitària tradicionals (maternitat, malaltia i accident de treball) i prestacions econòmiques (per incapacitat temporal, per malaltia, per accident de treball, per maternitat, invalidesa, jubilació, defunció, viduïtat i orfandat).

El camp d'aplicació inclou per les dues parts els treballadors que estiguin coberts segons les legislacions respectives, així com els membres de les seves famílies i supervivents.

En aquest sentit, el concepte de nacionalitat desapareix, i dona pas al concepte de treballadors subjectes a les legislacions de seguretat social dels països signataris del nou conveni.

El principi d'igualtat de tracte obliga al principi de reciprocitat, en el sentit que els treballadors de l'altra part que exerceixen legalment una activitat (assalariada o no) han de tenir les mateixes condicions que els treballadors nacionals.

En l'apartat de prestacions d'assistència sanitària, el concepte central és el de residència. La institució competent del lloc de residència és qui se'n fa càrrec.

Destaquen tres excepcions:

Treballadors que resideixen en un Estat i treballen en l'altre, que tenen l'opció d'escollir entre la cobertura sanitària donada per la institució del lloc de residència i la cobertura donada per la institució sanitària del lloc on presten els seus serveis laborals.

Familiars que es troben temporalment al territori on el treballador presta els seus serveis laborals. En aquesta situació les prestacions sanitàries són servi-

des per la institució del lloc on es trobin, segons la seva legislació i al seu càrrec (quan el cònjuge està cobert per la institució del lloc on treballa).

Membres de missions diplomàtiques, oficines consulars i funcionaris públics que estan sotmesos a la legislació de la part a la qual pertany l'administració de la qual depenen; el personal administratiu i tècnic no funcionari, i el personal de servei de les missions diplomàtiques i consulars, poden optar entre les dues legislacions, sempre que siguin nacionals de l'estat acreditant.

En l'apartat de les prestacions econòmiques (incapacitat temporal per malaltia, accident de treball, maternitat, incapacitat permanent, jubilació, mort i supervivència), es poden totalitzar els períodes de cotització per obertura de drets, sempre que aquests no se superposin, i la institució de cada part determinarà el dret i calcularà la prestació segons la seva pròpia legislació; les parts han de donar la prestació més favorable independentment del càlcul de l'altra part.

El nou conveni respecta i manté els drets adquirits pel que fa als pensionistes mixtos residents en el moment actual en el Principat d'Andorra, gaudint d'una cobertura sanitària a càrrec d'ambdues parts.

El nou conveni s'equipara en tots els seus aspectes, als convenis de col·laboració actualment vigents en la matèria entre els diferents estats membres de la Unió Europea.

El nou conveni introdueix millores que beneficien i protegeixen els assegurats dels règims andorrà i espanyol, i a la vegada suposa un aprofundiment de les relacions d'amistat i cooperació entre els dos estats.

El nou conveni aporta als assegurats del règim andorrà i espanyol les garanties i la cobertura sanitària adequades.

La ratificació d'aquest conveni implicarà, per tant, més seguretat jurídica per als assegurats del règim andorrà de seguretat social.

En definitiva, es fa necessària una actualització del conveni anterior a la llum de les realitats sociològiques actuals, amb la finalitat de continuar oferint i garantint unes prestacions sociosanitàries per als assegurats coberts per ambdues parts.

S'aprova

La ratificació del Conveni de seguretat social entre el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya.

El Ministeri d'Afers Exteriors donarà a conèixer la data d'entrada en vigor del Conveni de seguretat social entre el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya.

Casa de la Vall, 14 de maig del 2002

Francesc Areny Casal
Sindic General

Nosaltres els coprínecs manifestem el consentiment de l'Estat per obligar a través d'ell, n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, i autoritzem que a partir d'aquell moment es pugui lliurar l'instrument de ratificació corresponent.

Jacques Chirac
President de la
República Francesa
Coprínec d'Andorra

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Coprínec d'Andorra

Conveni de seguretat social entre el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya

Preàmbul

El Principat d'Andorra

i

el Regne d'Espanya,

Amb el desig de desenvolupar i aprofundir les relacions d'amistat i cooperació existents entre els dos estats,

Reconeixent la necessitat d'actualitzar el marc jurídic que regula les relacions en l'àrea de la Seguretat Social, ateses les reformes introduïdes en els sistemes d'ambdós estats des de la conclusió del Conveni hispanoandorrà de Seguretat Social del 14 d'abril de 1978,

Considerant la importància que per als treballadors d'ambdues parts puguin suposar els beneficis de seguretat social que es derivarien d'aquest Conveni,

Convenen les disposicions següents:

Títol I. Disposicions generals

Article 1

Definicions

1. Les expressions i termes que s'enumeren a continuació tenen, a l'efecte de l'aplicació del present Conveni, el significat següent:

a) "parts contractants": designa el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya.

b) "territori": respecte d'Andorra, el territori del Principat d'Andorra; respecte d'Espanya, el territori espanyol.

c) "legislació": designa les lleis, els reglaments i les altres disposicions de seguretat social vigents al territori de cadascuna de les parts contractants.

d) "autoritat competent": pel que fa a Andorra, el Ministeri de Salut i Benestar; pel que fa a Espanya, el Ministeri de Treball i Assumptes Socials.

e) "institució": organisme o autoritat responsable de l'aplicació de la legislació a què fa referència l'article 2 d'aquest Conveni.

f) "institució competent": designa la institució que hagi d'entendre en cada cas, de conformitat amb la legislació aplicable.

g) "organisme d'enllaç": organisme de coordinació i informació entre les institucions d'ambdues parts contractants que intervingui en l'aplicació del Conveni i en la informació als interessats sobre els drets i les obligacions que se'n deriven.

h) "residència": estada habitual i legal d'una persona que roman més de sis mesos al territori de la part on es troba el centre dels seus interessos.

i) "estada": estada legal que no suposi residència.

j) "treballador": tota persona que com a conseqüència de dur a terme o haver

dur a terme legalment una activitat per compte d'altri o pel seu compte, està o ha estat subjecta a les legislacions enumerades en l'article 2 d'aquest Conveni.

k) "familiar" o "beneficiari": la persona definida i reconeguda com a tal per la legislació aplicable. Ambdós termes s'entenen equivalents i poden ser emprats indistintament, llevat que siguin incompatibles en virtut d'una disposició nacional.

l) "període d'assegurança": tot període d'assegurança o de cotització definit com a tal per la legislació sota la qual s'hagi complert, i també qualsevol període considerat per aquesta legislació com equivalent a un període d'assegurança.

m) Els termes "prestació", "pensió": designen totes les prestacions, en metàl·lic, pensions i rendes previstes en la legislació que, d'acord amb l'article 2, queden compreses en aquest Conveni, incloent-hi tot complement, suplement o revalorització.

n) "assistència sanitària": la prestació dels serveis mèdics i farmacèutics conduents a conservar o restablir la salut en casos de malaltia comuna o professional, maternitat i accident siguiquina en sigui la causa.

2. Els altres termes o expressions utilitzats en el Conveni, tenen el significat que els atribueix la legislació que s'aplica.

Article 2

Camp d'aplicació objectiu

1. El present Conveni s'aplica:

A) A Andorra:

A la legislació relativa a les prestacions del sistema andorrà de la seguretat social pel que fa a:

a) Assistència sanitària en els casos de maternitat, malaltia comuna i accident de treball.

b) Prestacions econòmiques per incapacitat temporal derivada de malaltia comuna i accident laboral.

c) Prestacions econòmiques per maternitat.

d) Prestacions d'invalidesa, jubilació, defunció, viduïtat i orfanat.

B) A Espanya:

A la legislació relativa a les prestacions del sistema espanyol de la seguretat social pel que fa a:

a) Assistència sanitària en els casos de maternitat, malaltia comuna o professional i accident, sigui o no de treball.

b) Prestacions econòmiques per incapacitat temporal derivada de malaltia comuna i accident no laboral.

c) Prestacions econòmiques per maternitat.

d) Prestacions d'incapacitat permanent, jubilació, mort i supervivència.

e) Prestacions econòmiques derivades d'accident de treball i malaltia professional.

2. El present Conveni s'aplicarà igualment a la legislació que en el futur completi o modifiqui l'enumerada en l'apartat anterior.

3. El present Conveni s'aplicarà a la legislació que estableixi un nou règim especial de seguretat social quan les parts contractants així ho acordin.

4. El Conveni s'aplicarà a la legislació que en una part contractant estengui la normativa vigent a nous grups de persones, sempre que l'autoritat competent de l'altra part no s'hi oposi dins els tres mesos següents a la recepció de la notificació d'aquestes disposicions.

Article 3

Camp d'aplicació subjectiu

El present Conveni és d'aplicació als treballadors que estiguin o hagin estat subjectes a les legislacions de seguretat social d'una o ambdues parts contractants, i també als membres de les seves famílies i supervivents.

Article 4

Principi d'igualtat de tracte

Els treballadors nacionals d'una de les parts contractants que exerceixin legalment una activitat assalariada o pel seu compte al territori de l'altra part, estan sotmesos i es beneficien de la seguretat social en les mateixes condicions que els treballadors per

compte d'altri o pel seu compte nacionals d'aquesta última part, sense perjudici de les disposicions particulars contingudes en aquest Conveni.

Article 5

Conservació dels drets adquirits i pagament de prestacions a l'estranger

1. Llevat que el present Conveni disposi altrament, les prestacions reconegudes per les parts i compreses a l'article 2, apartat 1, del present Conveni, no estan subjectes a reducció, modificació, suspensió, supressió o retenció pel fet que l'interessat es trobi o resideixi al territori de l'altra part, i se li faran efectives en aquest.

2. Les prestacions reconegudes sobre la base d'aquest Conveni a les persones que resideixin en un tercer país es fan efectives en les mateixes condicions i amb igual extensió que als nacionals de la part contractant responsable del pagament que resideixin en aquest tercer país.

3. El que disposen els apartats anteriors no s'aplica a les prestacions no contributives.

Títol II. Disposicions sobre la legislació aplicable

Article 6

Norma general

Els treballadors als quals sigui aplicable aquest Conveni, estaran totalment subjectes a la legislació de seguretat social de la part contractant al territori de la qual exerceixin l'activitat laboral, sense perjudici del que disposa l'article 7.

Article 7

Normes particulars i excepcions

1. Respecte al que disposa l'article 6, s'estableixen les normes particulars i les excepcions següents:

a) El treballador per compte d'altri al servei d'una empresa la seu de la qual es trobi al territori d'una de les parts contractants i sigui enviat per aquesta empresa al territori de l'altra part per dur a terme treballs de caràcter temporal, quedarà totalment sotmès a la le-

gisllació de la primera part, sempre que la durada previsible del treball per al qual ha estat desplaçat no excedeixi de dos anys.

b) El període de dos anys esmentat en la lletra anterior pot ser prorrogat mitjançant el consentiment exprés de l'altra part fins a un màxim total de cinc anys.

c) El treballador pel seu compte que dugui a terme normalment la seva activitat al territori d'una part en la qual està assegurat i que passi a exercir legalment un treball de la mateixa naturalesa al territori de l'altra part, continuarà totalment sotmès a la legislació de la primera part, a condició que la durada previsible del treball no excedeixi d'un any.

d) El període d'un any esmentat en la lletra anterior pot ser prorrogat, mitjançant el consentiment exprés de l'altra part, per un any més.

e) El personal itinerant al servei d'empreses de transport terrestre i aeri que desenvolupi l'activitat al territori d'ambdues parts, estarà subjecte a la legislació de la part al territori de la qual l'empresa tingui la seu principal. Si es tracta de treballadors pel seu compte estaran sotmesos a la legislació de la part al territori de la qual resideixin.

f) Els membres del personal de les missions diplomàtiques i de les oficines consulars s'han de regir pel que estableixen les Convencions de Viena sobre relacions diplomàtiques, del 18 d'abril de 1961 i sobre relacions consulars del 24 d'abril de 1963, sense perjudici del que disposen les lletres g i h.

g) Els funcionaris públics d'una part que es trobin destinats al territori de l'altra part quedaran sotmesos a la legislació de la part a la qual pertany l'administració de la qual depenen.

h) El personal administratiu i tècnic que no sigui funcionari i els membres del personal de servei de les missions diplomàtiques i oficines consulars de cadascuna de les parts, i també el personal al servei privat dels membres d'aquestes missions diplomàtiques i oficines consulars, podran optar entre l'aplicació de la legislació de l'estat

acreditant o la de l'altra part, a condició que siguin nacionals de l'estat acreditant.

L'opció ha de ser exercida dins els tres primers mesos a partir de l'entrada en vigor del present Conveni, o si escau, dins els tres mesos següents a la data d'inici del treball al territori de la part en la qual desenvolupen l'activitat.

2. Les autoritats competents d'ambdues parts contractants o els organismes designats per elles poden establir, de comú acord i en interès de certes persones o categories de persones, altres excepcions o modificar les previstes en els apartats anteriors, seguint els procediments interns de la seva legislació.

Títol III. Disposicions relatives a les prestacions

Capítol 1. Prestacions d'assistència sanitària per maternitat, malaltia i accident

Article 8

Totalització de períodes d'assegurança

1. Quan la legislació d'una part contractant subordini l'adquisició, la conservació o la recuperació del dret a assistència sanitària al compliment de determinats períodes d'assegurança o a la quantia de les cotitzacions, la institució competent ha de tenir en compte a aquest efecte, quan sigui necessari, els períodes d'assegurança complerts i les cotitzacions abonades de conformitat amb la legislació de l'altra part contractant, com si es tractés de períodes complerts o cotitzacions abonades de conformitat amb la seva pròpia legislació, sempre que no se superposin.

2. L'equivalència entre la quantia de les cotitzacions i els períodes d'assegurança s'ha de regular en els acords administratius que s'estableixin en virtut de l'article 41 del present Conveni.

Article 9

Prestacions d'assistència sanitària en casos d'estada

1. El treballador que reuneixi les condicions exigides per la legislació d'una part per tenir dret a les prestacions d'assistència sanitària, i l'estat de salut del qual les requereixi de manera immediata quan es trobi temporalment al territori de l'altra part, se'n beneficiarà durant el termini establert per la legislació que apliqui la institució competent. Aquestes prestacions li són concedides per la institució del país on es trobi, de conformitat amb les modalitats i els continguts de la seva legislació i a càrrec de la institució competent.

2. L'establert en l'apartat anterior és també aplicable als familiars del treballador que tinguin dret a l'assistència sanitària, d'acord amb la legislació que els sigui aplicable.

Article 10

Prestacions d'assistència sanitària en els casos a què fa referència l'article 7

1. Els treballadors a què fa referència l'article 7, que reuneixin les condicions exigides per la legislació de la part contractant que s'esmenta a l'article 2 a la qual es trobin sotmesos, es beneficiaran durant el temps que desenvolupin la seva activitat al territori de l'altra part de les prestacions d'assistència sanitària concedides per la institució d'aquesta última part, amb el contingut i les modalitats de la seva legislació i a càrrec de la institució competent.

2. L'establert en l'apartat anterior és també aplicable als familiars del treballador que l'acompanyin i que tinguin dret a l'assistència sanitària en qualsevol situació que requereixi aquesta assistència, quan legalment es trobin o resideixin al territori de la part contractant en què el treballador exerceixi l'activitat professional.

Article 11

Familiars que resideixin en la part diferent a la d'assegurament

1. Els familiars del treballador assegurat al territori d'una de les parts contractants que resideixin legalment al

territori de l'altra part contractant, tenen dret a les prestacions sanitàries concedides per la institució del lloc de la seva residència, amb el contingut i les modalitats previstes per la legislació que aquesta apliqui i a càrrec de la institució competent.

2. Els familiars als quals es refereix l'apartat anterior, quan es trobin temporalment al territori de la part en la qual no resideixen, es beneficiaran de les prestacions d'assistència sanitària, si el seu estat de salut les requereix de manera immediata. Aquestes prestacions els han de ser servides per la institució del lloc on es trobin, segons les disposicions de la legislació que aquesta apliqui i al seu càrrec.

3. No obstant el que disposen els apartats anteriors, quan el cònjuge que resideixi al territori de l'altra part hi exerceixi una activitat professional que li doni dret a prestacions d'assistència sanitària per a ell i els seus familiars, aquestes han de ser servides a aquests familiars per la institució competent d'aquesta part i al seu càrrec.

Article 12

Assistència sanitària en casos de residència i estada de titulars de pensió

1. El titular d'una pensió deguda en virtut de les legislacions d'ambdues parts contractants amb dret a prestacions d'assistència sanitària segons la legislació d'ambdues parts, ha de rebre aquestes prestacions per a ell i els seus familiars de la institució del lloc on resideixi, d'acord amb la seva legislació i al seu càrrec.

No obstant l'anterior, quan el titular de la pensió resideixi al territori d'una part i els seus familiars al territori de l'altra, les prestacions d'assistència sanitària per a aquests seran concedides per la institució del lloc on resideixin els familiars i al seu càrrec.

2. El titular d'una pensió deguda solament en virtut de la legislació d'una part contractant que, segons aquesta legislació, tingui dret a la prestació d'assistència sanitària, rebrà aquesta prestació quan resideixi al territori de l'altra part. La prestació serà concedida al titular i als familiars que resideixin amb ell en aquesta última part per la institució

del lloc de residència, de conformitat amb la seva pròpia legislació i a càrrec de la institució competent.

Excepcionalment, i amb autorització prèvia expressa de la institució competent, es pot concedir la prestació d'assistència sanitària a familiars, encara que no resideixin amb el pensionista.

3. Els titulars de pensió als quals es refereixen els apartats anteriors, quan es trobin temporalment al territori d'aquella part que no sigui la competent, es beneficiaran de les prestacions d'assistència sanitària si el seu estat de salut les requereix de manera immediata. Aquestes prestacions els han de ser servides per la institució del lloc on es trobin, segons les disposicions de la legislació que aquesta apliqui i a càrrec de la competent.

La mateixa norma s'aplica als seus familiars.

Article 13

Prestació d'assistència sanitària al territori de la institució competent

No obstant el que disposen els articles 9, 10 i 11 apartats 1 i 2, i l'article 12, quan no sigui possible servir prestacions en espècie al territori andorrà a assegurats o pensionistes o els seus familiars per als quals Espanya sigui l'estat competent, aquestes prestacions seran servides únicament pels serveis mèdics i hospitalaris de la xarxa sanitària de la Seguretat Social espanyola, amb el contingut i les modalitats de la legislació que apliqui la competent, la qual ha d'assumir directament el cost de les prestacions servides, sense que procedeixi, en conseqüència, cap reemborsament interinstitucional.

Article 14

Assistència sanitària a treballadors que resideixin en un estat i treballin en un altre i als seus familiars

1. Els treballadors que resideixin en un estat i treballin en un altre es beneficiaran de les prestacions d'assistència sanitària servides per la institució del país de residència de conformitat amb les modalitats i els continguts de la seva legislació i a càrrec de la institució competent, durant el termini establert per la legislació d'aquesta última.

2. Aquests treballadors es poden beneficiar igualment de les prestacions d'assistència sanitària al territori de la part contractant en la qual presten els seus serveis. Aquestes prestacions han de ser servides per la institució competent segons la seva legislació i al seu càrrec, com si l'interessat residís en aquesta part.

3. Els membres de la seva família es beneficien de prestacions d'assistència sanitària servides per la institució del país de residència, de conformitat amb les modalitats i els continguts de la seva legislació i a càrrec de la institució competent, durant el termini establert per la legislació d'aquesta última. Quan es trobin temporalment al territori de la part contractant en la qual el treballador presta serveis, es beneficiaran de les prestacions d'assistència sanitària si el seu estat de salut les requereix de manera immediata. Aquestes prestacions els han de ser servides per la institució del lloc on es trobin, segons les disposicions de la seva legislació i al seu càrrec.

4. No obstant el que disposen els apartats anteriors, quan el cònjuge que resideixi al territori de l'altra part hi exerceixi una activitat professional que li doni dret a prestacions d'assistència sanitària per a ell i els seus familiars, aquestes han de ser servides als familiars per la institució competent d'aquesta part i al seu càrrec.

Article 15

Malalt autoritzat a continuar el tractament a l'altra part

El treballador per compte d'altri o pel seu compte que satisfaci les condicions exigides per la legislació d'una de les parts contractants i que es trobi gaudint de prestacions a càrrec de la institució competent d'aquesta part, pot ser autoritzat per la referida institució, si aquesta ho considera oportú, a traslladar-se al territori de l'altra part per continuar el tractament apropiat al seu estat de salut.

Article 16

Reintegrament de les despeses d'assistència sanitària

1. Les despeses ocasionades en virtut de les prestacions d'assistència sanitària

concedides per la institució d'una part per compte de la institució competent de l'altra part, han de ser reemborsades en la forma que es determini als acords previstos a l'article 41 del present Conveni.

A l'efecte exclusiu de l'aplicació d'aquest Conveni, els reemborsaments que se'n derivin s'han d'efectuar sobre la base de despeses reals o quotes globals sota la forma i els procediments que s'establiran a l'Acord administratiu.

2. Sense perjudici de l'anterior, les autoritats competents d'ambdós països podran renunciar, en el futur, als reemborsaments per a determinades categories de persones, si es comprova que les magnituds del deure i de l' haver per a les dues parts són semblants.

Article 17

Concessió de pròtesis i grans aparells i tractaments de rehabilitació

El subministrament, per part de la institució del lloc de residència o d'estada, de pròtesis, òrtesis i ajudes tècniques, la llista de les quals ha de figurar en l'Acord administratiu previst a l'article 41 del present Conveni, i també els tractaments de rehabilitació, estan subordinats, llevat dels casos d'urgència absoluta o en els supòsits que s'estableixin en l'Acord administratiu, a l'autorització de la institució competent. L'autorització no serà necessària quan el cost de les prestacions es reguli sobre la base de la quota global.

Capítol 2. Prestacions econòmiques per maternitat i incapacitat temporal derivada de malaltia comuna i accident no laboral

Article 18

Totalització de períodes d'assegurança

Quan la legislació d'una part contractant subordini l'adquisició, la conservació o la recuperació del dret a prestacions econòmiques per maternitat o incapacitat temporal al compliment de determinats períodes d'assegurança, la institució competent ha de tenir en compte a aquest efecte, quan sigui necessari, els períodes d'assegurança complerts de conformitat amb la legislació de l'altra part contractant, com si es tractés de períodes complerts de

conformitat amb la seva legislació, sempre que no se superposin.

Capítol 3. Prestacions per incapacitat permanent, jubilació i mort i supervivència

Article 19

Totalització de períodes d'assegurança

Quan la legislació d'una part contractant subordini l'adquisició, la conservació o la recuperació del dret a prestacions per incapacitat permanent, jubilació i mort i supervivència al compliment de períodes d'assegurança determinats, la institució competent tindrà en compte a aquest efecte, quan sigui necessari, els períodes d'assegurança complerts de conformitat amb la legislació de l'altra part, com si es tractés de períodes complerts de conformitat amb la seva legislació, sempre que no se superposin.

Article 20

Determinació del dret i liquidació de les prestacions

El treballador que hagi estat sotmès successivament o alternativament a la legislació d'una i l'altra part contractant té dret a les prestacions regulades en aquest capítol en les condicions següents:

1. La institució competent de cada part determina el dret i calcula la prestació tenint en compte únicament els períodes d'assegurança acreditats en aquesta part.

2. Així mateix, la institució competent de cada part determina els drets a les prestacions totalitzant amb els propis, els períodes d'assegurança complerts sota la legislació de l'altra part. Quan un cop duta a terme la totalització s'aconsegueixi el dret a la prestació, per al càlcul de la quantia a pagar, s'aplicaran les regles següents:

a) Es determina la quantia de la prestació a la qual l'interessat hauria tingut dret, com si tots els períodes d'assegurança totalitzats s'haguessin complert sota la seva pròpia legislació (pensió teòrica).

b) L'import de la prestació s'estableix aplicant a la pensió teòrica, calculada segons la seva legislació, la mateixa proporció existent entre el període

d'assegurança complert en la part a què pertany la institució que calcula la prestació i la totalitat dels períodes d'assegurança complerts a ambdues parts (pensió prorata).

c) Si la legislació d'alguna de les parts exigeix una durada màxima de períodes d'assegurança per al reconeixement d'una prestació completa, la institució competent d'aquesta part té en compte, a l'efecte de la totalització, solament els períodes de cotització de l'altra part necessaris per aconseguir el dret a aquesta pensió.

3. Un cop determinats els drets de conformitat amb el que estableixen els apartats anteriors, la institució competent de cada part reconeix i abona la prestació que sigui més favorable a l'interessat, independentment de la resolució adoptada per la institució competent de l'altra part.

4. Quan un treballador no adquireixi el dret a les prestacions segons el que disposen els apartats 1 i 2 anteriors, es tindran en consideració també els períodes d'assegurança complerts en tercers països, lligats a ambdues parts contractants per altres instruments internacionals de seguretat social que prevegin la totalització dels períodes d'assegurança.

Article 21

Períodes d'assegurança inferiors a un any

1. No obstant el que disposa l'article 20, apartat 2, quan la durada total dels períodes d'assegurança complerts sota la legislació d'una part contractant no arribi a un any i, de conformitat amb la legislació d'aquesta part no s'adquireix dret a prestacions, la institució d'aquesta part no reconeixerà cap prestació pel període referit.

Els períodes esmentats els tindrà en compte, si és necessari, la institució de l'altra part contractant per al reconeixement del dret i la determinació de la quantia de la pensió segons la seva pròpia legislació, tot i que no ha d'aplicar el que estableix la lletra b) de l'apartat 2 de l'article 20.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, quan els períodes acreditats en

les dues parts siguin inferiors a un any, aquests s'hauran de totalitzar d'acord amb l'article 20, apartat 2, si amb aquesta totalització s'adquireix el dret a les prestacions sota la legislació d'una o d'ambdues parts.

Article 22

Condicions específiques per al reconeixement del dret

1. Si la legislació d'una part contractant subordina la concessió de les prestacions regulades en aquest capítol a la condició que el treballador hagi estat subjecte a la seva legislació en el moment de produir-se el fet causant de la prestació, aquesta condició es considera complerta si en aquest moment el treballador està assegurat en virtut de la legislació de l'altra part o, en el seu defecte, quan rebi una prestació d'aquesta part de la mateixa naturalesa o una prestació de naturalesa diferent però causada pel mateix beneficiari.

Idèntic principi s'aplica per al reconeixement de les pensions de supervivència per tal que, si és necessari, es tingui en compte la situació d'alta o de pensionista del subjecte causant en l'altra part.

2. Si la legislació d'una part contractant exigeix, per reconèixer la prestació, que s'hagin complert períodes de cotització en un temps determinat immediatament anterior al fet causant de la prestació, aquesta condició es considera complerta si l'interessat els acredita en el període immediatament anterior al reconeixement de la prestació en l'altra part.

3. Les clàusules de reducció, suspensió o supressió previstes per la legislació d'una de les parts contractants en el cas de pensionistes que hagin exercit una activitat laboral, els afecten encara que exerceixin la seva activitat al territori de l'altra part contractant.

Article 23

Base reguladora de les prestacions

Per determinar la base reguladora de les prestacions, la institució competent de cada part aplica la seva pròpia legislació.

Article 24

Base reguladora de les pensions espanyoles en aplicació de l'article 20 apartat 2

No obstant el que disposa l'article anterior, per determinar la base reguladora per al càlcul de les prestacions, en aplicació del que disposa l'article 20 apartat 2, la institució competent espanyola ha de tenir en compte les bases de cotització reals acreditades per l'assegurat a Espanya durant els anys que precedeixin immediatament al pagament de l'última cotització a la Seguretat Social espanyola. La quantia de la prestació obtinguda s'incrementa amb l'import de les revaloritzacions establertes per a cada any posterior per a les prestacions de la mateixa naturalesa.

Article 25

Còmput de períodes de cotització en règims especials o en determinades activitats professionals

Si la legislació d'una de les parts condiciona el dret o la concessió de determinats beneficis al compliment de períodes d'assegurança en una professió sotmesa a un règim especial o, en una professió o lloc de treball determinat, els períodes complerts sota la legislació de l'altra part, només es tindran en compte, per a la concessió d'aquestes prestacions o beneficis, si han estat acreditats a l'empareda d'un règim d'igual naturalesa o, si aquest no existeix, en la mateixa professió o, fins i tot, en un lloc de treball idèntic.

Si tenint en compte els períodes complerts així, l'interessat no satisfà les condicions requerides per beneficiar-se d'una prestació d'un règim especial, aquests períodes es tindran en compte per a la concessió de prestacions del règim general o d'un altre règim especial en el qual l'interessat pugui acreditar un dret.

Article 26

Determinació de la incapacitat

1. La qualificació i la determinació del grau d'invalidesa d'un sol·licitant correspon a cada institució competent d'acord amb la seva pròpia legislació.

2. Per determinar i qualificar el grau d'incapacitat de l'interessat, les institu-

cions competents de cadascuna de les parts contractants han de tenir en compte els informes mèdics i les dades administratives emeses per les institucions de l'altra part. No obstant això, cada institució pot sotmetre l'assegurat a un reconeixement per metges de la seva elecció i a càrrec seu.

Article 27

Concessió d'acomptes i recuperació d'indeguts

1. La institució competent del lloc de residència ha d'abonar un acompte a l'interessat durant la tramitació del seu expedient administratiu, un cop comprovat el possible dret a la prestació sol·licitada.

2. Si un cop resolt l'expedient resulta que l'import abonat en concepte d'acompte excedeix d'aquell al qual el beneficiari de les prestacions té dret, la institució competent que va abonar aquest acompte pot sol·licitar a la institució competent de l'altra part, deutora de prestacions de la mateixa naturalesa a favor del beneficiari, la retenció de l'import pagat en excés sobre els endarreriments que li degui.

Aquesta última institució efectua la retenció en les condicions i amb els límits establerts per la seva legislació, i la transfereix a la institució creditora.

Article 28

Pensions espanyoles de caràcter no contributiu

Per a la concessió de les pensions espanyoles no contributives es tenen en compte únicament els períodes de residència acreditats a Espanya.

Capítol 4. Subsidi per defunció

Article 29

Reconeixement del dret al subsidi

1. El subsidi per defunció serà concedit per la institució competent de la part contractant la legislació de la qual sigui aplicable al treballador en el moment de la defunció.

En cas de defunció d'un pensionista de les dues parts que tingui dret al subsidi en totes dues, aquest serà reconegut per la institució competent de la part al territori de la qual residia el

pensionista en el moment de la defunció.

2. Si la defunció té lloc al territori d'un tercer país, el reconeixement del dret al subsidi correspon a la institució competent de la part al territori de la qual va residir en darrer lloc.

3. Per a la concessió del subsidi per defunció, s'han de totalitzar, si és necessari, els períodes d'assegurança acreditats en l'altra part.

Capítol 5. Prestacions econòmiques per accident de treball i malaltia professional

Article 30

Determinació del dret a les prestacions

El dret a les prestacions derivades d'accident de treball o malaltia professional és determinat d'acord amb la legislació de la part contractant a la qual el treballador estigui sotmès en la data de produir-se l'accident o de contraure la malaltia.

Article 31

Agreujament de les seqüeles d'un accident de treball

Si el treballador, víctima d'un accident de treball, pateix una recaiguda o un agreujament de les seqüeles de l'accident de treball reconegut trobant-se subjecte a la seguretat social de l'altra part, les prestacions que li puguin correspondre per aquesta recaiguda o agreujament aniran a càrrec de la institució competent de la part en la qual el treballador es trobava assegurat en el moment de produir-se l'accident de treball.

Article 32

Malaltia professional

Les prestacions per malaltia professional es regulen d'acord amb la legislació de la part contractant que fos aplicable al treballador durant el temps que va estar exercint l'activitat subjecta a risc de malaltia professional, encara que aquesta s'hagués diagnosticat per primera vegada quan el treballador estava subjecte a la legislació de l'altra part.

Article 33

Valoració de la incapacitat derivada d'accident de treball

Per valorar la disminució de la capacitat i avaluar el grau d'incapacitat derivada d'un accident de treball, s'han de tenir en compte les seqüeles d'accidents de treball anteriors que hagi pogut patir el treballador, encara que aquests s'hagin produït estant subjecte a la legislació de l'altra part.

Títol IV. Disposicions diverses, transitòries i finals

Capítol 1. Disposicions diverses

Article 34

Normes específiques per als supòsits de totalització de períodes

Quan s'hagi de dur a terme la totalització de períodes d'assegurança complerts en les dues parts per al reconeixement del dret a les prestacions, s'aplicaran les regles següents:

- a) Quan coincideixin dos períodes d'assegurança obligatòria complerts en ambdues parts, cada part tindrà en compte els períodes d'assegurança obligatòria complerts al seu territori.
- b) Quan coincideixi un període d'assegurança obligatòria espanyola amb un període d'assegurança voluntària andorrana, cada part tindrà en compte els períodes d'assegurança complerts al seu territori.
- c) Quan coincideixin dos períodes d'assegurança voluntària acreditats en ambdues parts, cada part tindrà en compte els períodes d'assegurança voluntària complerts al seu territori.
- d) En els casos especificats en els apartats anteriors, no serà possible la totalització dels períodes per a l'adquisició del dret a les prestacions.
- e) Quan en una part no sigui possible precisar l'època en què determinats períodes d'assegurança s'hagin complert, es presumirà que aquests períodes no se superposen amb els períodes d'assegurança complerts en l'altra part.

Article 35

Totalització de períodes d'assegurança per a l'admissió a l'assegurança voluntària

Per a l'admissió a l'assegurança voluntària o continuació facultativa de l'assegurança, els períodes d'assegurança coberts pel treballador en virtut de la legislació d'una part s'han de totalitzar, si és necessari, amb els períodes d'assegurança coberts en virtut de la legislació de l'altra part, sempre que no se superposin.

Article 36

Actualització o revalorització de les prestacions

1. Les prestacions reconegudes per aplicació de les normes del títol III d'aquest Conveni, s'actualitzen o es revaloritzen amb la mateixa periodicitat i en quantia idèntica que les prestacions reconegudes a l'empara de la legislació interna.

2. No obstant l'establert en l'apartat anterior, quan es tracti de pensions la quantia de les quals hagi estat determinada sota la fórmula prorrata temporis prevista a l'article 20, apartat 2, l'import de la revalorització es determinarà mitjançant l'aplicació de la mateixa regla de proporcionalitat que s'hagi aplicat per establir l'import de la pensió.

Article 37

Efectes de la presentació de documents

1. Les sol·licituds, les declaracions, els recursos i altres documents que a l'efecte de l'aplicació de la legislació d'una part s'hagin de presentar en un termini determinat a les autoritats o les institucions corresponents d'aquesta part, es consideren presentades si s'han presentat dins el mateix termini a l'autoritat o la institució corresponent de l'altra part.

2. Qualsevol sol·licitud de prestació presentada segons la legislació d'una part és considerada una sol·licitud de la prestació corresponent segons la legislació de l'altra part, sempre que l'interessat manifesti expressament, o es dedueixi de la documentació presentada, que ha exercit una activitat laboral al territori d'aquesta part.

Article 38

Ajuda administrativa entre institucions

Les institucions competents d'ambdues parts poden sol·licitar-se, en qualsevol moment, reconeixements mèdics, comprovacions de fets i actes dels quals es puguin derivar l'adquisició, la modificació, la suspensió, l'extinció o el manteniment del dret a prestacions que elles reconeguin. Les despeses que es produeixin en conseqüència van a càrrec de la institució que va prestar el servei, amb excepció de les despeses derivades dels reconeixements mèdics, que han de ser reintegrades, sense demora, amb presentació prèvia de justificants per part de la institució competent que va sol·licitar el reconeixement mèdic referit.

Article 39

Beneficis d'exempcions en actes i documents administratius

1. El benefici de les exempcions de drets de registre, d'escriptura, de timbre i de taxes consulars, o altres d'anàlegs previstos en la legislació de cadascuna de les parts contractants, s'estendrà als certificats i als documents que expedixin les administracions o institucions competents de l'altra part en aplicació del present Conveni.

2. Tots els actes administratius i documents que s'expedeixin per a l'aplicació del present Conveni seran dispensats dels requisits de legalització i legitimació.

Article 40

Modalitats i garantia del pagament de les prestacions

1. Les institucions competents de cadascuna de les parts quedaran alliberades dels pagaments que es realitzin en aplicació del present Conveni, quan aquests s'efectuïn en la moneda de curs legal o d'ús al seu país.

2. Si en alguna d'aquestes parts contractants es promulguen disposicions que restringeixin la transferència de divises, ambdues parts han d'adoptar immediatament les mesures necessàries per garantir l'efectivitat dels drets derivats del present Conveni.

Article 41

Atribucions de les autoritats competents

1. Es faculta les autoritats competents d'ambdues parts contractants per establir els acords administratius necessaris per a l'aplicació del present Conveni.

2. Així mateix, les autoritats competents d'ambdues parts contractants han de:

- a) Designar els organismes d'enllaç respectius.
- b) Comunicar-se les mesures adoptades internament per a l'aplicació d'aquest Conveni.
- c) Notificar-se totes les disposicions legislatives i reglamentàries que modifiquin les que s'esmenten a l'article 2.
- d) Prestar-se els bons oficis i la més àmplia col·laboració tècnica i administrativa possible per a l'aplicació d'aquest Conveni.
- e) Interpretar les disposicions del Conveni que puguin plantejar dubtes a les institucions competents.

3. Pot reunir-se una Comissió Mixta presidida per les autoritats competents d'ambdues parts, a petició de qualsevol d'elles, amb la finalitat d'examinar els problemes que puguin sorgir en l'aplicació d'aquest Conveni i de l'Acord administratiu.

4. Així mateix, els organismes d'enllaç d'ambdues parts poden celebrar reunions periòdiques de caràcter tècnic quan es consideri necessari.

Article 42

Regulació de les controvèrsies

1. Les autoritats competents han de resoldre mitjançant negociacions les diferències d'interpretació del present Conveni i dels seus acords administratius.

2. Si les controvèrsies no es poden resoldre mitjançant la negociació en el termini de sis mesos a partir del començament d'aquesta, s'han de sotmetre a una comissió arbitral la composició i el procediment de la qual han de ser fixats de comú acord entre les parts contractants. La decisió de la comissió arbitral és obligatòria i definitiva.

Capítol 2. Disposicions transitòries

Article 43

Còmput de períodes anteriors a la vigència del Conveni

Els períodes d'assegurança complerts d'acord amb la legislació de cadascuna de les parts abans de la data d'entrada en vigor del present Conveni, han de ser presos en consideració per determinar el dret a les prestacions que es reconeguin en virtut d'aquest.

Article 44

Fets causants anteriors a l'entrada en vigor del Conveni

1. L'aplicació d'aquest Conveni atorga dret a prestacions per contingències ocorregudes amb anterioritat a la data de la seva entrada en vigor. No obstant això, l'abonament d'aquestes no es pot efectuar, en cap cas, per períodes anteriors a la seva vigència.

2. Les pensions que hagin estat liquidades per una o ambdues parts o els drets a pensions o rendes que hagin estat denegades o suspeses abans de l'entrada en vigor del present Conveni poden ser revisades o restablertes, a petició dels interessats, tenint en compte les disposicions d'aquest Conveni.

Llevat de disposicions més favorables previstes per la legislació aplicable de les parts contractants, la sol·licitud de revisió o de restabliment dels drets s'ha de presentar, en aquests casos, en un termini màxim d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquest Conveni, i els drets s'adquireixen a partir de la presentació de la sol·licitud.

No s'han de revisar les prestacions abonades que hagin consistit en un pagament únic.

Capítol 3. Disposicions finals i derogatòries

Article 45

Vigència del Conveni

1. El present Conveni té una durada indefinida llevat de denúncia d'una de les parts, que esdevindrà efectiva tres mesos després de la seva notificació fefaent a l'altra part.

2. En cas de denúncia, i no obstant les disposicions restrictives que l'altra part

pugui preveure per als casos de residència a l'estranger d'un beneficiari, les disposicions del present Conveni seran aplicables als drets adquirits a la seva empara.

3. Les parts contractants han d'acordar les disposicions que garanteixin els drets en curs d'adquisició derivats dels períodes d'assegurança o assimilats complerts amb anterioritat a la data de finalització del Conveni.

Article 46

Derogació del Conveni del 14 d'abril de 1978

1. A l'entrada en vigor del present Conveni, queda derogat el Conveni hispanoandorrà de Seguretat Social del 14 d'abril de 1978.

2. Les persones que a l'entrada en vigor del present Conveni, s'estiguin beneficiant del que disposa l'article 11.4 del Conveni del 14 d'abril de 1978, continuaran gaudint d'aquests beneficis.

3. El present Conveni garanteix els drets adquirits a l'empara del Conveni del 14 d'abril de 1978.

Article 47

Signatura i ratificació

El present Conveni és ratificat d'acord amb la legislació interna de cadascuna de les parts contractants.

El present Conveni entra en vigor el primer dia del segon mes següent al de la data en què ambdues parts contractants han intercanviat per via diplomàtica els instruments de ratificació.

En fe de la qual cosa, els plenipotenciaris sotasignats estampen les seves signatures al peu del present Conveni.

Andorra la Vella, 9 de novembre del 2001, fet en dos exemplars, en català i castellà, ambdós textos igualment fefaents.